

Fylkesordfører Terje Riis-Johansen
Vestfold og Telemark fylkeskommune
Postboks 2844
3702 Skien

Bekymringsmelding knyttet til deponering av farlig avfall på Langøya i Holmestrand kommune

Mot slutten av fjoråret 2019 ble undertegnede kontaktet av personer som uttrykte stor uro knyttet til import, håndtering og lagring av farlig avfall på Langøya i Holmestrand kommune.

De kunne referere til svært god dokumentasjon som bl.a. viste til import av farlig avfall fra land utenfor Norden som senere er deponert på Langøya.

Med bakgrunn i Baselkonvensjonen skal grensekryssende transport av farlig avfall minimeres og at hvert land i størst mulig grad selv skal ha behandlingskapasitet.

Det kan dokumenteres at det er kommet farlig avfall fra flere land utenfor Norden, som f.eks. Italia, Malta, Irland, Litauen, Hellas, Israel, Tunis m.fl. For de fleste av disse avfallsimportene kan det dokumenteres opprinnelse og type avfall.

I oversikter fra EU fra 2018 framkommer det at Irland f.eks. eksporterer 78 % av sitt farlige avfall. Tallene for Luxembourg er 84 %, Malta 42 % og Slovenia 44 %. Og det svært tragiske er at mye av dette avfallet havner i vårt fylke.

Det er svært bekymringsfullt at en stor del av importavfallet ikke er klassifisert som det farlige avfallet det egentlig er, eller har mangelfull og/eller feil klassifikasjon. Noe av det farlige avfallet som har havnet i deponi på Langøya har vært i transitt og mellomlastet i andre europeiske land. Dette kan også dokumenteres og det reises berettigede spørsmål om denne håndteringen.

Et konkret eksempel på import av farlig avfall skjedde da det ble «ryddet opp» etter tidligere produksjon ved det danske selskapet Cheminova. Selskapet ble solgt til det amerikanske konsernet FMC Corporation april 2015. I forbindelse med «oppryddingen» ble ca. 30.000 tonn svovelavfall, som også inneholder svært farlige sprøytemidler, deponert på Langøya.

Noen av stoffene som har blitt deponert på Langøya er forbudt i store deler av verden og kan ha flere likheter med nervegifter.

Avfallspartiet fra Cheminova det vises til over ble, ifølge dokumenter fra mottaket på Langøya, ikke behandlet som annet enn ordinært avfall og dumpet sammen med annet ordinært avfall uten behandling og senere tildekket'.

For øvrig ble det i 2002 inngått en 10-årig avtale om mottak av 20.000 tonn årlig fra Cheminova, knyttet til sluttdeponering av fosfat som er et restprodukt fra produksjon av sprøytemidler til landbruket.

Og det er vel ikke vårt nasjonale ansvar å importere andre lands problemavfall til Norge? Og når vi kanskje ikke vet sikkert om hva som faktisk er deponert på øya? Og risikoen for nærliggende hav og natur?

Vestfold og Telemark fylkeskommune som egen vannregion

I fylkestingsmøte 17.12.19 vedtok et enstemmig møte å opprette Vestfold og Telemark vannregion.

Med dette har vår fylkeskommune rollen som regional vannmyndighet fra 1.januar 2020. Samtidig med opprettelsen av vannregionen vedtok også fylkestinget «Planprogram for regional vannforvaltning 2020-27» og «Hovedutfordringer for vannregion Vest-Viken.»

At vi i vårt fylke har fått ansvaret for vannforvaltningen er en stor oppgave som ikke minst har store utfordringer men også muligheter. Det er vannforskriften som legges til grunn for forvaltningen av alt vann, grunnvann, overflatevann og kystvann.

I den forbindelse har vi som vannmyndighet også et stort ansvar for å sikre at forurensninger fra næringsvirksomhet ikke setter negative fotavtrykk hverken nå eller i framtida.

Med henvisning til første del av dette dokumentet er det med meget stor bekymring og alvor vi ser på deponier av farlig avfall i vårt vannområde.

Langøya ligger i en av våre mest benyttede nasjonale fjorder som Oslofjorden utgjør. Over 2 millioner mennesker har sitt tilhold til eller i nærheten av fjorden. Det er Norges største friluftsfjord samt at den benyttes både til yrkes –og fritidsfiske.

Kan vi være trygge nok på at det ikke skjer eller vil skje utløp av svært farlig avfall fra berggrunnen på Langøya?

I vår del av Oslofjorden har vi også flere viktige naturområder både ved, i og under fjorden. Vi har to større marine nasjonalparker representert med Hvaler og Færder. Dette er områder som er svært sårbare for negative påvirkninger.

Noe av hensikten med vannforskriften er nettopp å forhindre utslipp fra farlig avfall slik at risikoen for at våre vannområder ikke forurenses.

I fylkestingets møte 17.12.19 ble det fra posisjon i forbindelse med foreslått handlingsplan for bedring av miljøstanden i Oslofjorden og Skagerak foreslått og enstemmig vedtatt: «..fylkesrådmannen bes snarest mulig komme tilbake til fylkestinget med forslag om konkret oppfølging av handlingsplanen og fylkeskommunens rolle i dette arbeidet.»

Det er med stor uro vi har mottatt bekymringsmeldingene om forholdene knyttet til import, behandling og deponering av farlig avfall på Langøya. Vi håper fylkesordføreren vil ta et initiativ til at både grunnforholdene og importvirksomheten av farlig avfall ved anlegget løftes nasjonalt. Et helt uavhengig organ bør gjennomgå anlegget, virksomheten og grunnforholdene på og ved Langøya.

Tønsberg, 17.januar 2020

Kåre Pettersen
Gruppeleder for Venstre i Vestfold og Telemark fylkesting

Vedlegg: Dokumentasjon